

PREUČITEV IN ZASNOVA MODELA ORGANIZIRANOSTI GEODETSKE SLUŽBE

(POVZETEK SPECIALISTIČNEGA DELA)

Milena Nunić

Bralcem bi želela predstaviti povzetek specialističnega dela, ki sem ga zagovarjala na Fakulteti za upravo v juliju 2003. Zaradi datuma izdelave specialističnega dela so v tekstu omenjene izpostave, ki pa so s sprejemom nove sistemizacije v maju 2004 ukinjene. Zaradi tega se bralcem opravičujem.

POVZETEK

Državna geodetska služba je v zadnjem času doživela veliko sprememb. Spremembe se nanašajo na področje in vsebino dela ter tehnologijo vodenja in vzdrževanja zemljiškega katastra. Ker so upravni postopki daljši od zakonsko predpisanih, je treba raziskati razloge za te zamude. Stranka ureditev meje naroči najprej pri izvajalcu geodetskih storitev. Geodetsko podjetje izdela elaborat geodetske izmere. Stranka lahko vloži zahtevo za ureditev meje le skupaj z elaboratom geodetske izmere, ki je obvezna priloga k zahtevku. Geodetska uprava vodi upravni postopek in pripravi upravni akt. Zaradi razpetosti stranke pri postopku ureditve meje med zasebni in javni sektor, ki imata različne (motivacijske, organizacijske, finančne in druge) interese, je nujna vzpostavitev novega modela organiziranosti geodetske službe. Zaradi reševanja enega postopka v dveh različnih (javnem in zasebnem) sektorjih, je nujno, da se organiziranost državne službe čim prej prilagodi novim razmeram. Uvedba novega modela organiziranosti geodetske službe bi omogočila hitrejšo izdajo upravnega akta, bila bi bolj ekonomična in bolj učinkovita. Model nove organiziranosti poseže v javni in zasebni sektor, med katera je razpeta stranka, ko želi urediti mejo.

KLJUČNE BESEDE

geodetska uprava, geodetska izpostava, upravni postopek, geodetsko podjetje, upravni akt, geodetska storitev, ureditev meje, zemljiški kataster, stranke, organizacija, javni sektor, zasebni sektor, model organiziranosti

1 UVOD

Pomen geodetske službe je v vodenju evidenc o nepremičninah in z zakonom predpisanih podatkih o le-teh. Geodetska uprava je sestavljena iz več sektorjev. Eden od sektorjev je sektor za nepremičnine. Znotraj tega sektorja je zemljiški kataster, v okviru katerega sem predstavila in reševala problem. Organizacija dela geodetske izpostave je zelo pomembna, ker imamo na drugi strani uporabnike te službe, ki podatke dnevno potrebujejo ali pa v upravnem postopku urejajo zadeve, ki se začnejo z geodetskim postopkom.

Problem, predmet in hipoteze raziskovanja je bil ugotoviti, zakaj je upravni postopek za ureditev meje, ki se rešuje na geodetski izpostavi, tako dolg. Zaradi velikih zaostankov pri izdaji posamičnih upravnih aktov je očitno, da delo teče prepočasi.

Zaradi tega problema sem preučila obstoječi model organiziranosti dela na območni geodetski upravi. Območna geodetska uprava je organizirana tako, da ima v sestavi izpostave geodetskih uprav ali geodetske pisarne. Raziskala sem organizacijo dela znotraj izpostave območne geodetske uprave in organizacijo dela geodetskega podjetja. Geodetska podjetja so po zakonu tista, ki pod določenimi pogoji zakona lahko opravljajo geodetske storitve. Izpostave geodetskih uprav vodijo samo upravni postopek po opravljenih terenskih delih izbranega geodetskega podjetja. Gre za tesno povezanost dela med dvema organizacijama, in sicer zasebnega in javnega sektorja. Preučila sem obstoječo organizacijo dela v geodetskih izpostavah in v geodetskih podjetjih in predstavila kritično analizo obstoječe organizacije dela. Ob tem sem upoštevala tudi reorganizacijo, ki jo je predlagala geodetska uprava. Predvidena reorganizacija ne rešuje problematike v smislu zadovoljevanja uporabnika s hitrejšo in cenejšo ponudbo svojega izdelka (upravnega akta), temveč spreminja organizacijsko strukturo geodetske uprave v celoti (od zgoraj navzdol) in krči število zaposlenih.

Predmet raziskave je bila organizacija dela v okviru geodetske izpostave in v okviru geodetskega podjetja.

Problem in predmet raziskovanja sta bila osnova za postavitev naslednjih delovnih hipotez:

- Postopki na geodetski upravi so dolgotrajni.
- Z reorganizacijo dela geodetske uprave bi lahko delovali bolj ekonomično in hitreje.
- Z uvedbo novega modela poslovanja v geodetsko podjetje in geodetsko izpostavo bi delovali bolj učinkovito.

Menim, da bi lahko z novim modelom organiziranosti geodetske službe izboljšali delo, povezano z geodetskimi postopki. Izboljšava bi bila v korist strankam, ker bi imele hitrejši servis, in v korist državi, ker bi bila učinkovita in bolj ekonomična.

Namen dela je bil, da bi se vzpostavil nov model organiziranosti geodetske službe v Sloveniji. Vzpostavitev novega modela bi tekla v okviru geodetske uprave in v okviru geodetskih podjetij. Novo zasnovani model bi temeljil na dejstvu, da bodo postopki cenejši in hitrejši.

Cilji raziskave so bili:

- uvesti nov način dela v geodetsko izpostavo,
- uvesti nov način dela v geodetsko podjetje,
- zmanjšati čakalno dobo za posamezne akte na takšno, kot je predpisana z Zakonom o splošnem upravnem postopku.

Raziskovalne metode sem zbrala na podlagi njihovih teorij. Pri nalogi sem uporabila statistično metodo, metodo analize in sinteze in primerjalno metodo. S temi metodami sem skušala rešiti problem in predmet raziskovanja ter preveriti postavljene hipoteze.

Po predstavitvi problematike sem navedla razloge za vzpostavitev novega modela organiziranosti v geodetsko podjetje in geodetsko izpostavo. V nalogi sta predlagani dve bistveni spremembi v delu geodetskih podjetij. Vodenje upravnega postopka prevzame v novem modelu poslovanja

geodetsko podjetje. S tem bi se postopki za geodetsko izpostavo pocenili. Zaradi prenosa upravnega dela postopka na zasebni sektor, ki se obnaša tržno in zaradi konkurence na trgu, bi se postopki hitreje reševali. V nalogi sem predvidela uvedbo revidenta, ki bi skrbel za pravilnost upravnega postopka in tehničnega postopka v geodetskem podjetju. Za vzpostavitev novega modela bi bilo treba najprej izpolniti nekatere pogoje s strani geodetske službe. Uporabila sem tri raziskovalne metode. Te metode so podlaga za ugotavljanje prednosti novega modela pred obstoječim modelom geodetske službe v javnem in zasebnem sektorju in za preveritev postavljenih hipotez. V nalogi sem predstavila uporabnost rezultatov raziskave.

S predstavljenim modelom bi ob podpori vodilnih na področju geodetske uprave dvignili učinkovitost dela uprave, postopki bi bili cenejši. Novi model organiziranosti geodetske izpostave in geodetskih podjetij bi moral biti tudi zakonsko dopolnjen v tem smislu, da bi se izvedba upravnega postopka prenesla na geodetska podjetja in da bi vzpostavili delovno mesto revidenta, kot neodvisnega 'kontrolorja', ki bi potrdil elaborat geodetske izmere, ko bi ta ustrežal vsem zakonskim predpisom v smislu upravnega in tehničnega dela postopka. Poudarjam, da bo izdaja upravnega akta ostala delo geodetske izpostave in da je pritožba na izdani akt še vedno možna. Novi model organiziranosti ne bo vplival na upravni postopek.

Model bi bil dobrodošel v geodetski upravi in bi ga bilo v praksi možno uporabiti. Vsekakor bi bil model dobrodošel tudi v geodetskih podjetjih, ki so tržno usmerjena. Najvišji management geodetskih podjetij bi zagotovo podprl tako oblikovani model organiziranosti geodetske službe. Zasnovan je tako, da bo omogočil krajšo dobo za izdajo posamičnega akta, bil bi bolj ekonomičen za stranko, cenejši za geodetsko izpostavo. Vendar na to podporo najvišjega managementa ne morem vplivati. Želim si, da bi najvišji management imel do mojega modela pozitiven odnos, ga sprejel in uporabil v praksi kot dober model za zmanjšanje zaostankov pri izdaji upravnih aktov in zmanjšanje stroškov glede na novo organiziranost.

Vsekakor bi bil novi model organiziranosti zelo prijazen do strank, ki so zdaj razpete med tehničnim postopkom, ki se naroči pri geodetskem podjetju, in upravni postopkom, ki se lahko začne na zahtevo stranke skupaj z elaboratom geodetskega podjetja pri geodetski izpostavi, ki je del javnega sektorja.

Novi model organiziranosti geodetske službe v geodetski upravi bi bil zelo uporaben tudi zaradi razbremenitve visoko izobraženega strokovnega kadra, ki se večji del delovnega časa ukvarja z upravnimi postopki, ker za strokovne zadeve ni časovnih možnosti. Mnogi novi zanimivi projekti in nove naloge so oddaljeni od mladih strokovnjakov, ker so preobremenjeni z upravnimi stvarmi, čeprav bi prav ti z veseljem sodelovali pri njih in s svojim strokovnim znanjem veliko prispevali.

2 RAZLOGI ZA VZPOSTAVITEV NOVEGA MODELA GEODETSKE SLUŽBE

Geodetski postopki so se velikokrat spreminjali. Razloge za spremenjen proces dela je bilo iskati v:

1. spremembi zakonodaje ali
2. tehnološki posodobitvi.

Iz zgornjih razlogov se je organiziranost večkrat spreminjala. Nikdar se ni spremenila z namenom, da bi bila uprava bolj učinkovita. Učinkovita pa bo, ko bodo stranke dobile pričakovani upravni akt v čim krajšem roku, ko postopek ne bo tekel v dveh različnih organizacijah, ki bosta stranki ponudili vsaka del storitve, in ko bo postopek ekonomsko ugodnejši za državo in za stranko. Ob primerjavi predlagane reorganizacije geodetske uprave z obstoječim modelom sem ugotovila, da tudi pri reorganizaciji ni bil namen izboljšanje kakovosti in učinkovitosti servisa državne uprave v zadovoljstvo njenih uporabnikov, kar je ob monopolnem položaju državne uprave razumljivo. Organiziranost dela in sama organizacijska struktura se ne spreminja zaradi namena, da bi bili postopki hitrejši, da bi bila uprava boljši servis uporabnikom in da bi se postopki pocenili. Reorganizacija je na podlagi različnih analiz, sintez in primerjav z obstoječim modelom pripravljena z namenom, da se zmanjša število zaposlenih. Predvideno je, da se izpostave združijo z območnimi geodetskimi upravami na istih lokacijah, kot so obstoječe območne geodetske uprave; na lokacijah obstoječih geodetskih izpostav se ustanovijo nove enote, ki so poimenovane informacijske točke. Namen informacijskih točk je servisiranje uporabnikov geodetskih storitev. V času velikih sprememb, ki jih je sprožila sama država, ko je začela razvijati javno upravo, je treba razvijati organizacijo dela in slediti rezultatom organiziranja.

Ob navedenih spoznanjih sem gradila nalogo o analizirani problematiki. Predlagala sem nov model poslovanja geodetske službe, s katerim bi odpravila ovire v poslovanju med geodetskim podjetjem, stranko in geodetsko izpostavo. Toda tehnologija in projekti sami po sebi niso dovolj za odpravo ovir, zaradi katerih postopki ne tečejo zadovoljivo hitro za stranko, hkrati pa so zelo dragi. Kot javna uslužbenka čutim potrebo, da se te ovire odpravijo, da se vzpostavi mehanizem, ki bo deloval hitro, učinkovito in ekonomično, kar bo v veliko zadovoljstvo državni upravi, strankam in geodetskim podjetjem.

Državna geodetska služba je v zadnjem obdobju doživela veliko sprememb, povezanih s področjem in vsebino dela ter tehnologijo vodenja in vzdrževanja geodetskih zbirk podatkov in posredovanja podatkov uporabnikom. Spremembe so se le v manjši meri odrazile v organiziranosti službe. Zaradi velikih sprememb je nujna čimprejšnja prilagoditev organiziranosti geodetske državne službe novim razmeram. Ker sprememb ni možno izvesti naenkrat, je zasnova novega modela organiziranosti predvidena kot proces, ki bo izveden postopoma v okviru možnosti. V ta namen je geodetska uprava pripravila reorganizacijo. Globalni pomen reorganizacije je ukinitev izpostav, ohranitev nekaterih dislociranih enot, uvajanje informacijskih točk. Osnovni namen je ciljna sistemizacija, ki predvideva ciljno zmanjšanje zaposlenih.

3 PRIMERJAVA OBSTOJEČEGA MODELA ORGANIZACIJE GEODETSKE SLUŽBE Z MODELOM PPREDLAGANE REORGANIZACIJE

Primerjala sem obstoječo organizacijo geodetske službe z novo organizacijo, predvideno v reorganizaciji. Vendar ob preučevanju obeh modelov, obstoječega in novega, ugotavljam, da ni obdelan bistveni problem - zaostanki pri izdaji upravnih aktov. Novi predviden model namreč krči število delavcev in s tem zmanjša stroške, vendar predvideva isto delo za manjše število zaposlenih. Posledica bodo še večji zaostanki in s tem še večje nezadovoljstvo strank. V vsakem

predvidenem načrtovanju je izpuščeno neke vrste prilagajanje organiziranosti ključnim spremembam v ključnih dejavnostih.

Zaradi spremembe zakonodaje se je tehnični del geodetskih storitev prenesel na geodetska podjetja. Upravni del postopka je ostal v delu državne uprave. Zaostanki so se pojavili prav v državni upravi. Naloge državne uprave pa po Ustavi izvajajo ministrstva. Zaradi želje po odpravi zaostankov ob izdajanju upravnih aktov, ki jih pripravljajo na geodetskih izpostavah, je nujno uvesti novi model organiziranosti. Organiziranost mora biti takšna, da bo javnemu sektorju pomagala pri uresničevanju zastavljenega cilja – zmanjšanje zaostankov pri izdaji upravnih aktov. Na drugi strani bo zadovoljila tudi geodetsko podjetje, ki ima drugačne motive delovanja, konkurenco na trgu, se prilagaja uporabniku in tržnim razmeram ter se financira z lastno dejavnostjo. Organiziranost organizacije moramo nenehno prilagajati spremembam okolja organizacije, spremembam v uporabljeni tehnologiji, vrsti in značilnosti informacijskih sistemov in fazam razvojnega cikla. Ob dejstvu, da se pripravlja tudi reorganizacija državne geodetske službe, in sicer v okviru organizacije vse državne uprave, sem novi model preučila z vidika reševanja dejanskih organizacijskih težav v okviru geodetskih izpostav, to je tistih enot, ki dejansko vodijo upravne postopke ureditve mej in izdajo končni upravni akt.

4 UVEDBA NOVEGA MODELA

4.1 Primerjava javnega in zasebnega sektorja

Zaradi nastale problematike v geodetski upravi, ki jo predstavljajo upravni akti, izdani z zamudo, in zaradi analize postopka, ki se izvaja v dveh interesno, organizacijsko, tržno, strukturno različnih sektorjih, sem ugotovila, da je pred predlagano odločitvijo treba še utemeljiti model organiziranosti, ki vsebinsko delo upravnega postopka prenese iz geodetske uprave v geodetska podjetja (zasebni sektor). Izbira pristopa projektiranja organiziranosti je odvisna od številnih dejavnikov. Ukvarjamo se z obsežnim organizacijskim problemom, ki se lahko razreši z obstoječimi strokovnimi potenciali in z relativno nizkimi stroški. Primerjalna metoda javnega in zasebnega sektorja v nekaj kritičnih točkah je dovolj realna predstava, da sodelovanje dveh tako različnih organizacijskih struktur nima skupnega motiva učinkovitega delovanja, kar je zagotovo pogoj za kakovost in uspešnost pri sodelovanju v postopku, od katerega je odvisna tretja oseba – uporabnik.

Javni sektor, vključno z vlado in ministri, je danes deležen številnih kritik zaradi neučinkovitosti. Javna uprava se je razrasla v velikanski aparat z velikanskim številom zaposlenih. Njene družbene naloge se neprestano povečujejo, kar terjaja vedno novo širjenje zaposlenih in vedno več sredstev. Obenem pa se množijo kritike na račun neracionalnosti javne uprave in prevelike cene njenega delovanja oziroma premajhnih učinkov glede na ceno. Uveljavilo se je splošno prepričanje, da je javna uprava, posebej pa državna uprava, premalo učinkovita, da ne izpolnjuje svojih nalog v zadostnem obsegu. S tem problemom se ne srečujemo samo v Sloveniji, kjer prvič izgrajujemo celovit sistem oblasti in z njo povezan sistem javne uprave. Problem je tako rekoč univerzalen. Zelo nazorno sta recimo kritike javne uprave in z njo povezanih dejavnosti v Združenih državah Amerike povzela Osborne in Gaebler v knjigi *Reinventing Government*, ki je izšla leta 1992 (Kavčič, 1999).

Do bistvenih sprememb je po Kavčiču prišlo tudi v delavskem razredu, ki je vse manj podoben klasičnemu delavskemu razredu iz 19. in prve polovice 20. stoletja. Bistveno se je dvignila splošna raven izobrazbe prebivalstva in še posebej zaposlenih. V Sloveniji je npr. leta 1961 imelo srednješolsko ali višjo izobrazbo 19,5 % vsega nad 18 let starega prebivalstva, leta 1991 pa že 51,6 % (Statistični letopis 1997). Glede na izobrazbeno raven Slovencev je izobrazba še kar precej pod najvišjo na svetu. Višja izobrazbena usposobljenost pomeni sposobnost opravljanja bolj sestavljenih del in uporabe bolj zapletenih strojev (Kavčič, 1999).

Višja izobrazbena raven je prinesla tudi nove potrebe prebivalstva. Ljudi ne zanima več samo lastni življenjski standard, začeli so se ukvarjati s kakovostjo življenjskega standarda v celoti. Višja družbena produktivnost dela prinaša višje dohodke prebivalstva in s tem tudi možnost višje stopnje zadovoljevanja vse številčnejših materialnih potreb prebivalstva. Količina potreb zunaj delovnega časa je večja. Javno življenje se je demokratiziralo. Spoštovanje posameznika je večje, človekovo dostojanstvo je vse bolj spoštovano. Prebivalstvo ima višje zahteve pri storitvah javnih služb in javne uprave. Danes smo navajeni zahtevati, da morajo biti storitve hitre in kakovostne, vendar ne predrage. Pričakujemo, da bodo institucije služile posameznikom in ne obratno (Kavčič, 1999).

Stopnja izobrazbe	Od 1. 1. 1995 do 31. 12. 2002			
	Uspešno zaključilo izobraževanje	Se izobražuje	Prekinilo izobraževanje	Uspešno zaključilo ali prekinilo izobraževanje in prekinilo delovno razmerje
Srednja 3-letna	2			
Srednja 4-letna	10	1	1	1
Višja strokovna	18	1	14	9
Visoka strokovna	65	29	15	8
Visoka univerzitetna	14	7	2	10
Specializacija	1	5	1	
Magisterij	6	15	1	4
Skupaj	116	58	34	32

Tabela 1: Izobraževanje zaposlenih v geodetski upravi (Vir: Predlog reorganizacije, Geodetska uprava RS, 2003).

Geodetska uprava je v zadnjem obdobju spodbujala izobraževanje zaposlenih in omogočila izobraževanje vsem, ki so se želeli izobraževati na ustrezni smeri. Kar 97 zaposlenih je že pridobilo, 37 pa se jih izobražuje za to (24 % vseh zaposlenih). Podrobni podatki o izobraževanju zaposlenih od 1. 1. 1995 do 31. 12. 2003 so prikazani v zgornji tabeli.

Zaradi različnih motivov delovanja javnega in zasebnega sektorja je eden mojih ključnih predlogov prenos izvedbe upravnega postopka na geodetska podjetja. Geodetsko podjetje v mojem modelu vodi postopek skladno z ZUP (Uradni list RS, št. 80/99).

4.2 Predlog za prenos izvedbe upravnega postopka v geodetska podjetja

Zaradi zaostankov pri izvajanju upravnih postopkov, prepletenosti upravnega postopka z delom geodetskega podjetja in uporabnikovim pričakovanjem, da bo dobil upravni akt kot cilj nekega postopka čim prej, sem v svoji nalogi predvidela, da:

- **upravni postopek prenesem v izvajanje geodetskemu podjetju.**

Rezultat takšne odločitve sem analizirala in predstavila v nadaljevanju. Geodetsko podjetje prejme od stranke naročilo za ureditev meje. Znano je, kako se na mejno obravnavo geodetsko podjetje pripravi in da se mejna obravnava opravi z vabljenjem vseh strank na teren.

Nikjer nisem zasledila upoštevanja vpliva okolja na projektiranje nove organiziranosti. Organizacije so neločljivo povezane z okoljem. Organizacija mora ugotoviti vpliv okolja in se organizirati tako, da se bo sposobna prilagoditi tistim vplivom, ki najmočnejše vplivajo na delovanje. Tiste organizacije, ki se ne prilagajajo potrebam okolja, poslujejo slabo. S strukturnimi spremembami se organizacija mora usmeriti k tistim vplivom okolja, ki poglobljuje vplivajo na delovanje in razvoj organizacije.

4.3 Nadzor nad delom geodetskih podjetij

Uvedba upravnega postopka v delo geodetskih podjetij in s tem prehod na nov model poslovanja zahteva ustrezen nadzor, ali strokovni in upravni del postopka poteka pravilno. Danes opravljajo ta nadzor na geodetskih izpostavah pred izdajo upravnega akta. Geodetsko podjetje bi bilo s prevzemom upravnega postopka odgovorno za opravljeno delo. Ker bi bilo treba zagotoviti neodvisen pregled celotnega elaborata v upravnem in tehničnem smislu, bi morali uvesti neodvisnega 'kontrolorja' nad delom geodetskih podjetij - **revidenta**. Delo revidenta bi lahko opravljala oseba, ki izpolnjuje zahtevane pogoje.

Za uvedbo revidenta v delo geodetskega podjetja bi bilo treba ustrezno prilagoditi zakonodajo. Definicija osebe, ki je v moji nalogi označena z imenom revident, je: **revident**¹ je posameznik, ki preveri, ali je elaborat geodetskega podjetja v skladu z vsemi predpisi, ki jih je treba ob izdelavi elaboratov upoštevati (tehnični in upravni del). Ko se z elaboratom strinja, to potrdi s svojim podpisom in žigom in je zanj odgovoren (materialno, moralno).

Za pridobitev naziva revident bi bili predpisani zelo strogi pogoji. Ker to ni predmet moje naloge, jih bom predstavila le v grobem, zaradi lažje predstave vloge revidenta v nadaljnji raziskavi.

1. Revident je lahko strokovnjak geodetske stroke s končanim univerzitetnim študijem geodezije.
2. Imeti mora deset let delovne dobe v zemljiškem katastru.
3. Preden bi posamezniku priznali naziv revident, bi moral opraviti poseben preizkus znanja (iz strokovnega in upravnega dela).
4. Za revidenta posameznika imenuje geodetska uprava (zaradi upravnega nadzora).

¹ Revident preverja pravilnost elaborata v tehničnem in upravnem smislu in je neodvisen od podjetja, v katerem opravlja revidiranje.

5. Revident je kazensko in materialno odgovoren za vsak elaborat, ki ga potrdi.
6. Potrjevanje elaboratov teče po znanih merilih potrjevanja s predpisanim žigom.
7. Prepovedano mu je revidiranje elaboratov geodetskega podjetja, v katerem je zaposlen (da se zagotovi neodvisnost pri revidiranju).

Revident je pravna ali fizična oseba, ki ji geodetska uprava pod določenimi pogoji podeli ta naziv. Nadzor revidenta v geodetskem podjetju ima podoben značaj, kot ga ima pregled upravnega organa nad elaboratom geodetskih meritev. Revident v primeru sporov odgovarja za pravilnost elaborata. Odnos revidenta do geodetskega podjetja, za katerega opravlja revidiranje, mora biti popolnoma avtonomen, da bo njegovo delo opravljeno nepristransko. To pomeni, da zaposlena oseba nekega geodetskega podjetja, ki ima status revidenta, ne more opravljati revidiranja za to geodetsko podjetje, ker ima z njim sklenjeno delovno razmerje.

Revident je lahko zaposlen:

- kot samostojni podjetnik,
- v geodetskem podjetju.
- Alternativa je delo na domu.

4.4 Razlogi za uvedbo revidenta

Razlogov za uvedbo revidenta je več. V svoji raziskavi sem analizirala prispevek k ekonomičnosti postopka. Ekonomičnost sem predstavila skozi dva vidika:

- Delo revidenta nadomesti delo upravnega delavca (manjše število zaposlenih preglednikov v geodetski upravi);
- postopki do izdaje upravnega akta so hitrejši, kar pomeni
- večje zadovoljstvo strank.

Revident potrdi izdelani elaborat geodetskega podjetja. To delo danes opravljajo uslužbenci, zaposleni na geodetskih izpostavah, ki jih imenujemo pregledniki. Delo na geodetskih upravah ne teče zadovoljivo hitro.

Kako se izogniti zamujenim rokom pri izdaji upravnega akta? Geodetsko podjetje, ki prejme naročilo za ureditev meje, se po načelih tržnega gospodarjenja hitro in učinkovito loti dela. Kmalu po tem, ko od geodetske uprave (dislocirane enote ali informacijske točke) dobi podatke, razpiše mejno obravnavo, na katero je dolžno vabiti vse stranke postopka, in jo tudi opravi. Od prejema naročila do mejne obravnave na terenu geodetska podjetja v povprečju potrebujejo 14 dni. Po izvedbi terenskega dela mora geodetsko podjetje izdelati elaborat geodetske izmere, ki je obvezna priloga k zahtevi za uvedbo upravnega postopka. Do sem teče delo zadovoljivo hitro. Ob oddaji elaborata na geodetsko upravo (dislocirano enoto ali informacijsko točko) delo ne teče več hitro, pojavijo se zaostanki. Eden od ciljev raziskave je zmanjšati čakalno dobo za posamezne akte. S prenosom upravnega postopka v izvedbo geodetskemu podjetju in opravljenim nadzorom nad pravilnostjo postopkov v upravnem in tehničnem smislu, kar bi opravil revident, imamo zagotovljene vse možnosti za hitrejšo izvedbo celotnega postopka.

Predvidevam, da bo revident z veseljem pregledal elaborat in s tem delom ne bo odlašal. Ko bo potrdil elaborat, ga bo stranka oddala na geodetski upravi (dislocirani enoti ali informacijski točki). Ker imamo vse podatke v digitalni obliki, bi bilo delo geodetske izpostave le, da podatke prevzame in natisne že pripravljeni upravni akt, ki ga je v digitalni obliki skupaj z drugimi podatki oddala stranka. Čakalne dobe se tako zelo skrajšajo.

4.5 Namen uvedbe revidenta

Namen uvedbe revidenta v geodetsko službo je, da se vsi geodetski postopki skrajšajo, zadovoljijo potrebe strank, povečata učinkovitost in kakovost ter zmanjša število tistih zaposlenih na geodetskih upravah, ki pregledujejo geodetske elaborate. Delo tega kadra bi bilo praktično nepotrebno. Še enkrat pa naj poudarim, da bi bilo delo revidenta zaupano res strokovno najbolj usposobljenemu kadru pod zelo strogimi kriteriji, ki bi jih uredila zakonodaja.

Predvidevam, da bo revident, ki bi plačilo za revidiranje elaborata geodetske meritve prejel od geodetskega podjetja, to pa ima interes, da je postopek ureditve meje izpeljan hitro, za revidiranje na voljo kadar koli. Uporabniki ne bodo več čutili razpetosti med dvema sektorjema (javnim in zasebnim), saj bo delo teklo brezhibno.

Razumeti moramo, da bo revident pregledal elaborat takoj ob prejemu naročila za revidiranje. To bo njegova služba, delo. Če bo vedel, da se stranki neke opravljene izmere upravni akt mudi pridobiti, bo revidiral urgentno. Geodetsko podjetje bo imelo na voljo seznam revidentov, ki bodo z veseljem opravili tudi nujna revidiranja. Tako bo lahko izdelani elaborat geodetske izmere še isti dan predan revidentu. Revident ga bo lahko potrdil takoj, če bo izdelan skladno z vsemi predpisi in pogoji. Kvaliteten elaborat bo lahko že naslednji dan oddan na geodetski upravi (dislocirani enoti ali informacijski točki).

Na območju, ki sem ga raziskovala v nalogi, sem zbrala podatke o tem, koliko preglednikov je na geodetskih izpostavah. Z uvedbo revidentov v delo geodetske službe bi se število zaposlenih na geodetski upravi lahko zmanjšalo za 27 %. Zaposleni, ki danes opravljajo delo preglednikov, bi lahko prevzeli druge naloge. Ponudila bi se možnost zaposlovanja v geodetskih podjetjih. Povečala bi se konkurenca med geodetskimi podjetji v hitrosti opravljanja storitev. Podjetje, ki bi elaborate hitreje revidiralo in oddajalo strankam, bi bilo konkurenčno na trgu. S tem bi se cene geodetskih storitev znižale. V zasebnem sektorju bi bilo več možnosti za zaposlitev strokovnjakov z univerzitetno izobrazbo. Tako bi zmanjšali število zaposlenih v geodetski upravi (dislociranih enotah), kar bi bil za državno upravo velik prihranek.

Uslužbenec z visoko izobrazbo in večletnimi delovnimi izkušnjami bi lahko prerazporedili na zahtevnejša delovna mesta. Mnogim med njimi bi bila rotacija na delovnem mestu v popostritev znanja, ki so ga nabrali na dosedanem delovnem mestu. Mnoga delovna mesta bi zasedel po izobrazbi bolj primeren kader, ki bi nadomestil tistega s srednjo izobrazbo. S tem bi dvignili ugled in strokovnost geodetske uprave.

4.6 Učinki na delo upravnih postopkov z uvedbo novega modela

Novi model predvideva dve bistveni spremembi:

1. Upravni postopek se izvaja v geodetskih podjetjih;
2. Nadzor nad pravilnostjo upravnega postopka in strokovnega dela elaborata se prenese na delo revidenta.

Z uvedbo novega modela bi se rok za izdajo upravnega akta skrajšal. V novem modelu bo geodetsko podjetje prevzelo izvedbo upravnega postopka in poskrbelo za revidiranje elaborata geodetske izmere pred njegovo oddajo stranki.

S predpostavko posameznih elementov, ki naj bi jih v povprečju izpolnjevali na geodetski izpostavi, in ob predpostavljenem roku do izdaje odločbe, ki je dva meseca, če gre za zahtevnejše postopke (ZUP, Uradni list RS, številka 80/1999), bom predvidela, koliko časa bi bilo potrebnega za izdajo odločbe ob uvedbi novega modela v delo geodetske službe.

Predpostavljamo, da je stranka oddala naročilo za ureditev meje geodetskemu podjetju danes. Na podatke s strani geodetske uprave (dislocirane enote ali informacijske točke) čaka 14 dni. Mejno obravnavo razpiše v skladu z zakonom (ZENDMPE, Uradni list RS, številka 52/2000) 8 dni prej. Postopek ureditve meje v povprečju traja en dan. V 20 % primerov se eden ali več mejašev ne udeleži mejne obravnave. To pomeni, da bo meja urejena v upravnem postopku in ne hkrati z mejno obravnavo. Rok se podaljša za 15–45 dni. Ob predpostavljenih rokih sklepam, da bi bil postopek skupaj z revidiranjem zaključen v 30–60 dneh. Ob oddaji elaborata na geodetsko upravo (dislocirano enoto ali informacijsko točko) bi bil stranki izdan upravni akt v roku 7 dni. Pregled faz dela, ki bi ga z uvedbo novega modela prevzelo geodetsko podjetje:

- naročilo elaborata ureditve meje,
- priprava na mejno obravnavo,
- mejna obravnava,
- izdelava elaborata ureditve meje,
- upravni postopek,
- izjave lastnikov,
- ustna obravnava,
- revidiranje elaborata,
- osnutek odločbe o ureditvi meje,
- oddaja elaborata stranki.

Kaj nam skrajša rok za izdajo upravnega akta? Vsekakor interes (zasebnega sektorja) geodetskega podjetja, da elaborat v tehničnem in upravnem smislu strokovno izdela. Interes geodetskega podjetja je zadovoljiti kupca storitev. Zaradi velike konkurence mora geodetsko podjetje izdelati kakovosten elaborat, ki ga bo revident potrdil ob prvem revidiranju, ker to vpliva na hitrost postopka. Revidirani elaborat je izdelek, ki ga geodetsko podjetje proda stranki. Glede na visoko tehnologijo je delo geodetske izpostave, da vnese geodetske podatke v svojo bazo in izdela upravni

akt, katerega osnutek je izdelan v digitalni obliki pri geodetskem podjetju. Za izdelavo in izdajo tega bi si geodetska uprava (dislocirana enota ali informacijska točka) zagotovila razumen rok, vendar je možno trditi, da bi bil ta rok lahko v primerjavi z dejanskim rokom zelo kratek. Hitro izvedeni postopki bi bili stranki v korist, geodetskemu podjetju in geodetski upravi pa v ponos in ekonomsko korist.

Geodetska uprava se tako izogne zaostankom pri izdaji upravnih aktov. Pridrži si pravico nadzora. Sama imenuje revidenta in sama izdaja upravne akte.

4.6.1 Potrebni pogoji za uvedbo novega modela geodetske službe

Za uvedbo novega modela v geodetska podjetja je treba izpolniti nekaj pogojev. Opozorila bom na nekatere med njimi:

- Najbolj bistvena sprememba je priprava zakonodaje, ki bo omogočila uvedbo revidenta;
- Geodetska uprava bi morala pripraviti ustrezne pogoje za preverjanje znanja revidentov;
- Geodetska podjetja bi bilo treba seznaniti o smislu uvedbe revidentov;
- Zaposlene na geodetskih izpostavah bi bilo treba seznaniti s procesom uvedbe revidenta;
- Sproti se izdela seznam revidentov, ki jih imenuje geodetska uprava;
- Uvedba bi bila bolj smiselna v času popolne informatizacije (ker bi imeli arhivske podatke v digitalni obliki in podatke katastra v digitalni obliki);
- Pred prenosom upravnega postopka v geodetska podjetja bi bilo treba geodetska podjetja seznaniti z namenom in učinki novega modela organiziranosti.

Delo geodetske izpostave ostane nespremenjeno v naslednjih točkah:

- Naloga geodetske uprave glede prevzema podatkov in izdaje odločbe ostane enaka, kot je v praksi danes;
- Geodetska uprava še naprej izdaja obvestila o spremenjeni površini;
- Upravni postopek izdaje odločbe ostane delo geodetske uprave, ker je treba obdržati nadzor nad postopki in
- možnost pritožbe na izdani akt ostane v celoti neokrnjena.

4.6.2 Ocena uspešnosti delovanja z novim modelom

Danes so večinoma vse državne uprave spoznale, da je nujno tudi zasebnim družbam omogočiti, da sodelujejo v ponudbi javnih storitev in da s konkurenco posredno prisilijo tudi javne organizacije k večji učinkovitosti. Zasebne organizacije praviloma bolj prisluhnejo uporabnikom, skrbijo za kakovost in zmanjšujejo stroške. Tiste javne storitve, ki ne dopuščajo zasebnih izvajalcev, ostajajo pogosto neučinkovite in neprijazne do uporabnika (dolge čakalne dobe ipd., o kakovosti pogosto ne moremo govoriti).

Na podoben način bo možno tudi v prihodnje iz javnega sektorja v zasebni sektor (na trg) izločati nekatere druge javne storitve, pač ob prejšnjem poglobljenem preučevanju in javnih demokratičnih razpravah, ki morajo biti osnova vsake nove ali spremenjene politike.

Seveda bo še dolgo večina javnih storitev izvajal predvsem javni sektor (državna in lokalna uprava, agencije, javna podjetja, javni zavodi in druge javne organizacije). Ta pa je zaradi svojih monopolnih značilnosti nagnjen k neučinkovitosti. Če hočemo to neučinkovitost izboljšati, jo moramo najprej preučiti, diagnosticirati in analitično obravnavati, zagotoviti nadzor, primerjave, meritve uspešnosti/kakovosti in, če je le mogoče, čim prej povezati proračunsko financiranje z doseženimi rezultati.

Pri teh procesih prenove javnega sektorja je treba čim jasneje ločiti izvajalce od načrtovalcev (financerjev = oblikovalcev politike) javnih storitev na državni in tudi na lokalni ravni. S tem dobimo podobno razmerje, kot je med ponudbo in povpraševanjem v gospodarstvu, kar je pogoj za vzpostavitev tržnih/konkurenčnih odnosov (Pečar, 2001).

Revident bi svoje delo lahko opravljal na sedežu geodetskega podjetja. Vsako geodetsko podjetje mora imeti zagotovljene prostore za svojo dejavnost. S tem geodetskim podjetjem ne bi povzročili dodatnih stroškov; navsezadnje se v državni upravi zelo trudimo zmanjšati stroške in morda bi bila ena od možnosti tudi delo na domu.

Kje bi zmanjšali stroške? O zmanjšanju stroškov javne uprave se veliko govori, ker se je zaposlovanje zadnjih deset let razbohotilo prek vseh meja. Vzrok je bila mlada, nova država, ki je za svoje delovanje potrebovala popoln aparat. Obstajajo različne razsežnosti uspešnega delovanja, ki kažejo različne interese na različnih ravneh odločanja. Razsežnosti uspešnosti delovanja lahko strnemo v te skupine (Pečar, 2000):

1. meritve ekonomičnosti,
2. meritve učinkovitosti delovanja,
3. meritve končnih učinkov delovanja,
4. meritve kakovosti storitev,
5. meritve finančne učinkovitosti in
6. meritve celovite uspešnosti.

Ekonomičnost lahko pomeni pridobivanje inputov ali resursov primerne kakovosti ob najnižjih stroških. Ekonomičnost novega modela je v tem, da bi lahko v geodetski upravi zmanjšali število vseh zaposlenih za število preglednikov geodetskih elaboratov. Postopek je cenejši glede poštnin za vabila, namenjena izvedbi upravnega postopka. Posebno mesto ima ekonomičnost postopka za stranko. Geodetsko podjetje bo lahko velikokrat opravilo upravni postopek že na terenu. Na teren se stranke odzovejo v približno 80 %. Teh strank zelo verjetno ne bo treba vnovič vabiti na sedež geodetskega podjetja, da bi podale izjave o strinjanju z mejo, ki je urejena na terenu. Na terenu bodo lahko že potrdile zahtevane izjave upravnega postopka; nesoglasja se bodo lahko reševala neposredno na terenu ob sodelovanju izvajalca geodetske meritve. Strankam je bil zdaj povzročen strošek, ko so morale podajati izjave ali se udeleževati ustnih obravnav naknadno, na sedežih geodetskih izpostav. Morebitna nesoglasja, ki so rešljiva le na terenu, pa je bilo treba še enkrat preveriti na terenu s podjetjem, ki je geodetsko meritev opravilo, lahko pa ob prisotnosti osebe, ki upravni postopek vodi. V obstoječem modelu organiziranosti stranke porabijo za celotno izvedbo postopka v dveh sektorjih veliko denarja in časa. S prenosom izvedbe upravnega postopka na geodetsko podjetje bi bil strošek postopka za stranko prepričljivo bolj ekonomičen.

Ali lahko upravičimo učinkovitost delovanja novega modela? Če želimo to upravičiti, pogledjmo, kako je definiral merjenje učinkovitosti Pečar (Pečar, 1999/2000):

Učinkovitost je odnos med outputi ali obsegom opravljenih storitev in porabo resursov za njihovo proizvodnjo. Strošek dela na enoto ali produktivnost dela je običajen način merjenja učinkovitosti delovanja. Merjenje končnih učinkov je najpomembnejša prvina načela 'vrednost za denar' v javnem sektorju. Zaradi težav z določanjem namenskih ciljev je to ena najtežjih meritev in tudi najtežjih področij merjenja učinkovitosti. Merjenje kakovosti storitev pridobiva na pomenu. Temu pa bi lahko pripisali dve značilnosti:

Po Pečarju državne uprave spoznavajo povezavo med kakovostjo storitev in ekonomičnostjo delovanja in javnost se vse bolj zaveda vloge, ki jo ima javna uprava za njihovo osebno blaginjo in kakovost življenja, zato se kot uporabniki čedalje bolj zavedajo svojih pravic (tudi davkoplačevalci). Večina držav se tudi zaveda, da zahteva zeleno izboljšanje kakovosti javnih storitev spremembo tradicionalne uprave, ki temelji na zakonih, pravilih in postopkih, v sodobno, drugačno, bolj odzivno kulturo, usmerjeno k stranki, oziroma uporabniku. Zadovoljevanje uporabnikovih potreb postaja tudi integralni del povečane pozornosti za izboljšanje uspešnosti, učinkovitosti in učinkov delovanja.

Merjenje finančne učinkovitosti je povezano s prihodki, ki jih zaračunavajo uporabnikom teh storitev. Potrebni so poslovni cilji glede na ustvarjanje prihodka in dohodka ali, kot v primeru gospodarskega dela (komercialnega) javnega sektorja, da tudi ustvari amortizacijo, kljub temu da ne sme povečati cen za svoje storitve.

Celovita uspešnost delovanja je mešanica vseh naštetih razsežnosti. Nekatere posamezne razsežnosti so lahko med seboj v konfliktu, kot na primer: kakovost storitev lahko izboljšamo, toda samo z višjimi stroški.

Nalogo sem primerno raziskala in upravičila njene večrazsežnostne vidike. Sicer vsi niso bili predmet raziskave, vendar se pojavljajo pri spremembi modela organiziranosti geodetske službe.

5 PREVERITEV HIPOTEZ

V nalogi sem preučevala organiziranost geodetske službe. Problem in predmet raziskovanja sta bila osnova za postavitev naslednjih delovnih hipotez:

- Postopki na geodetski upravi so dolgotrajni;
- Z reorganizacijo dela geodetske uprave bi lahko delovali bolj ekonomično;
- Z uvedbo novega modela poslovanja v geodetsko podjetje bi delovali bolj učinkovito.

Hipoteze so bile med nalogo večkrat preverjene in potrjene. Preveritve so bile narejene na podlagi različnih znanstvenih metod raziskovanja. Po posameznih poglavjih sem posamezne hipoteze predstavila in analizirala z različnimi metodami. Potrjene so na podlagi metode analize in sinteze, primerjalne metode in statističnih metod.

Prva hipoteza je potrjena. Na podlagi zbranih podatkov po izpostavah se je izkazalo, da je v povprečju v 80 % primerov rok za izdajo upravnega akta prekoračen. S primerjalno analizo in

statistično metodo se hipoteza potrdi.

- Postopki na geodetski upravi so dolgotrajni.

Nedvomno je bila hipoteza pravilno zastavljena in je potrjena s statistično metodo obdelave podatkov in primerjalno metodo izbranih podatkov.

- Z reorganizacijo dela geodetske uprave bi lahko delovali bolj ekonomično.

Geodetska uprava bi s prenosom upravnega postopka v geodetska podjetja in z uvedbo revidentov v geodetskih podjetjih delovala bolj ekonomično. Ta hipoteza je potrjena. Ekonomičnost postopka bi bila izkazana večkrat, in sicer:

1. Geodetsko podjetje mora razpisati mejno obravnavo za vsak postopek. To pomeni, da povabi stranke na teren. Hkrati bi s strankami opravili tudi upravni del postopka. Kje je postopek bolj ekonomičen? Ekonomičnost je v tem, da se s stranko opravi na mejni obravnavi tudi upravni postopek, kar pomeni prihranek strankinega časa (izostanek iz službe, potovanje na sedež upravnega organa) in denarja, ker je geodetska uprava ne bo vnovič vabila na sedež upravnega organa za isti postopek. Čas je krajši tudi zato, ker je hkrati opravljen upravni postopek (in ne šele po oddaji zahtevka na geodetski upravi, npr. čez en mesec).
 2. Ekonomičnost postopka je izkazana tudi za upravni organ, ker prihrani denar za poštino in materialne stroške, ko mora stranke vnovič vabiti v pisarno, da podajo izjavo o strinjanju z mejo, kakor jim je bila pokazana na mejni obravnavi. Čas, porabljen za vabljenje strank in ustne obravnave, se nameni za strokovno delo znotraj geodetske službe. Denar bo porabljen za pomembnejše stvari.
 3. Ekonomičnost postopka je v prerezporeditvi večjega števila zaposlenih na ustrežnejša delovna mesta, ki jih sedaj zasedajo zaposleni z neprimerno izobrazbo. S tem se poveča strokovnost dela. Govorimo lahko o boljši strukturi zaposlenih na delovnih mestih, kar za državno upravo pomeni tudi velik prihranek.
- Z uvedbo novega modela poslovanja v geodetsko podjetje bi delovali bolj učinkovito.

Hipoteza je potrjena. Če prenesemo upravni postopek v delo geodetskih podjetij, kjer ga strogo nadzoruje revident, to pomeni večjo učinkovitosti. Pogoji za takšno delovanje v geodetskih podjetjih so primerni. Model bi bilo treba uveljaviti. Prenos upravnega postopka v geodetsko podjetje, kjer elaborat potrdi revident, pomeni hitrejšo izvedbo celotnega postopka. Med geodetskimi podjetji se pojavi konkurenca. Podjetja, ki izdelajo boljše elaborate geodetskih izmer, hitreje dobijo potrdilo revidenta. To pomeni veliko konkurenco, cene storitev so konkurenčne. Hkrati bi se ponudila nova možnost zaposlovanja univerzitetnega kadra v geodetskih podjetjih. Geodetska služba bi postala bolj strokovna in učinkovita.

6 UPORABNOST REZULTATOV RAZISKAVE IN PRISPEVEK K STROKI

Rezultati raziskave so bili dobljeni na temelju analiz in primerjav. Z logičnimi obdelavami, z uporabo konkretnih števil, ocenami in približki sem dobila zelo dobre rezultate in uspešne

zaključke. Novi model organiziranosti geodetske službe, ki sem ga raziskovala v nalogi, predlagam kot neke vrste antibirokratsko rešitev v geodetskem postopku.

Cilji naloge so bili:

- uvesti nov način dela v geodetsko izpostavo (po uvedbi reorganizacije v dislocirano enoto),
- uvesti nov način dela v geodetsko podjetje,
- zmanjšati čakalno dobo za posamezne akte na čas, predpisan z zakonom.

Uvedba novega modela organiziranosti v delo geodetske službe (javnega in zasebnega sektorja) se kaže kot primerna rešitev. Vsekakor bi bilo treba projektirati model organiziranosti s primerno strategijo. V predstavljenem modelu je to strategija od spodaj navzgor (basis upward), ki se uporablja v decentraliziranih organizacijah, kjer je vloga organizacijskih delov ali delov skupin velika.

Model predvideva uvedbo revidenta. S tem stroka pridobi več strokovnjakov s svojega področja za delo na pomembnih nalogah. Zelo zahtevne nove naloge se stroki že ponujajo ob uvedbi novih evidenc, z novo zakonodajo na področju urejanja prostora in graditve objektov predvsem na ravni lokalnih skupnosti ipd. Stroka bo zaradi večje učinkovitosti imela več ugleda.

Zaključki naloge kažejo, da možnosti za doseganje boljših rezultatov dela so. Tudi če predlogi z uvedbo novega modela v praksi ne bodo zaživel, bodo morda spodbudili razmišljanje, da je mogoče izboljšati rezultate dela. Treba je o njih razmišljati, jih projektirati, modelirati, teoretično spoznati in jih udejanjiti.

Osnovni namen in cilj raziskave je uvedba novega načina dela v geodetsko upravo (dislocirano enoto ali informacijsko točko), uvedba novega načina dela v geodetska podjetja in zmanjšanje čakalne dobe za izdajo posameznih upravnih aktov.

V nalogi sem opredelila, kako bi v novem modelu delovala geodetska služba, da bi se njena učinkovitost povečala. Izboljšava bi bila v korist strankam, ker bi imele hitrejši servis, in v korist državi, ker bi delovala učinkovito in bolj ekonomično.

7 ZAKLJUČEK

V predstavljenem raziskovalnem delu sem preučila obstoječi model organiziranosti geodetske službe. Geodetsko službo sem preučevala na ravni geodetske izpostave in geodetskega podjetja. Gre za dve različni organizaciji (javno, zasebno), v katerih je stranka udeležena, ko sproži postopek za ureditev meje.

Najprej sem podrobno obdelala organiziranost dela v posamezni službi. Organizacija dela je v geodetskem podjetju drugačna kot v geodetski izpostavi. Temeljno spoznanje je, da gre za različne interese dveh institucij, med kateri je razpeta stranka, ki želi urediti svoje meje in jih zabeležiti v ustreznih uradnih evidencah. V delovanju zasebnega in javnega sektorja uporabnik vedno znova čuti, da:

- so temeljni motivi delovanja v zasebnem in javnem sektorju različni;
- delovanje geodetske izpostave kot organizacije, ki ima monopol, povzroča številna neugodna dejstva za uporabnika;

- nima druge izbire, zato se mora prilagoditi pravilom, ki jih mnogokrat postavlja uprava sama;
- državna uprava deluje po strogo določenih pravilih in je za uporabnika popolnoma neprilagodljiva.

Na drugi strani pa imamo zasebno geodetsko podjetje, ki je:

- na trgu skupaj s konkurenco,
- fleksibilno in stranki prijazno,
- odvisno od lastnega prihodka.

Obe službi imate mnogo skupnih pravnih podlag, delujeta pa popolnoma različno. Zaradi te ugotovitve sem se odločila, da vzpostavim nov model organiziranosti geodetske službe. Ta naj bi bil stranki prijazen, hitrejši, cenejši. Sprva sem se morala seznaniti s posameznimi teoretičnimi pojmi projektiranja modelov, strategijami pristopov k projektiranju modelov, s težnjami spreminjanja organiziranosti. Ugotovila sem, da se je organiziranost geodetske službe že mnogokrat spremenila, vendar nikdar iz razloga, da bi delo hitreje teklo. Modele spreminjamo vedno znova zaradi enakih razlogov:

- sprememba tehnologije,
- sprememba zakonodaje.

Kljub mnogim prizadevanjem za modernizacijo državne uprave se prava problematika nikakor ne znajde v postopkih preoblikovanja. Na ustreznost izbire organiziranosti vplivajo tudi strokovni potenciali v organizaciji. Če ima organizacija strokovno službo za organiziranje, je ta pristojna, da vodstvo opozarja na nastale organizacijske probleme, jih analizira in pripravi strokovno podlago za njihovo razreševanje. To lahko opravi sama. Če gre za obsežnejše probleme, pa lahko razrešuje probleme s pomočjo zunanjih svetovalcev.

Poleg razlogov za vzpostavitev novega modela organiziranosti je treba upoštevati tudi modernizacijo v smislu tehnološke posodobitve vseh evidenc. Posodobitev poslovanja poteka v geodetskih izpostavah in geodetskih podjetjih.

Zaradi mnogih sprememb sem predlagala uvedbo novega modela geodetske službe. Večji spremembi sta:

- Upravni postopek vodi geodetsko podjetje.
- Uvede se služba revidenta, ki je odgovoren, da je elaborat geodetske izmere v tehničnem in upravnem smislu pravičen, preden ga dobi stranka.

Pred uvedbo novega modela sem preučila možnosti izvedbe upravnega postopka z vidika kadrovske in strokovne usposobljenosti zaposlenih v geodetskih podjetjih. Iz prakse mi je znano, da so ti pogoji v geodetskih podjetjih izpolnjeni. Trditev sem preverila s konkretno analizo zaposlenih po izobrazbi v geodetskih podjetjih in vnovič potrdila pravilnost ugotovitve, da so v geodetskih podjetjih izpolnjeni pogoji za prevzem izvajanja upravnega postopka.

Drug pogoj, da se uvede delo revidenta v geodetsko podjetje, sem analizirala posebej, predstavila sem njegov pomen v geodetskem postopku, preverila učinke na delo v povezavi z upravnimi

postopki z uvedbo novega modela, predvidela pogoje za uvedbo novega modela in ocenila uspešnost delovanja z novim modelom.

Ob preveritvi hipotez so bili rezultati primerni za potrditev hipotez. Hipoteze sem preverjala s statistično metodo, metodo analize in sinteze in primerjalno metodo.

Ugotovila sem, da bi bil novi model primeren za uvedbo v geodetsko upravo, saj bi bil:

1. za stranko prijaznejši (čakalna doba za izdani upravni akt se skrajša);
2. za geodetsko podjetje učinkovitejši (zasebna podjetja bi upravne postopke izvedla hitreje, nadzor nad pravilnostjo izdelanega elaborata bi bil hitrejši, ker je interes geodetskega podjetja neprimerljiv z interesi javnega sektorja; kontrola bi bila neodvisna z uvedbo revidenta v novi model organiziranosti; ker vodi upravni postopek zasebno podjetje, se za ta del postopka prihrani državi denar);
3. Z uvedbo novega modela bi geodetska uprava delovala bolj ekonomično (smiselno bi lahko visoko strokovne kadre prerazporedila s sedanjih delovnih mest, ko pregledujejo elaborate geodetskih podjetij, kar prevzame v novem modelu revident), ker bi lahko zmanjšala število zaposlenega kadra.

Cilj predlagane reorganizacije je predvsem zmanjšanje števila zaposlenih. Zaključila sem, da je državna uprava s svojo togostjo in monopolnim položajem res potrebna celovite prenove. Model nove organiziranosti geodetske službe je prijazen, ne zahteva velikih sprememb in bi ga lahko uvedli v geodetsko službo.

Upam in želim, da bi bil predlagani model organiziranosti geodetske službe kot alternativa sprejet pri vodilnih v geodetskih službah javnega in zasebnega značaja.

LITERATURA IN VIRI:

Kavčič, B. (1999). Etičnost vodenja v javnem sektorju. V: B. Kavčič in J. Kovač (ur): Sodobna razlaga organizacije (str. 111–141). Kranj: Moderna organizacija.

Pečar, Z. (1999/2000). Kako meriti uspešnost v javnem sektorju. V: Š. Ivanko (ur.): Zbornik znanstvenih razprav (str. 107–135). Ljubljana: Visoka upravna šola.

Pečar, Z. (2001). Modeli za merjenje/ocenjevanje kakovosti v javni upravi. V: J. Grad (ur.), Zbornik znanstvenih razprav (str. 245–268). Ljubljana: Visoka upravna šola.

Predlog reorganizacije (2003). Ljubljana: MOPE, Geodetska uprava RS (nepublicirano).

Veliki splošni leksikon (1997). Ljubljana: Državna založba Slovenije.

Zakon o evidentiranju nepremičnin, državne meje in prostorskih enot. Uradni list RS, št. 52/00.

Zakon o splošnem upravnem postopku. Uradni list RS, št. 80

Milena Nunič, dipl. inž. geod., specialistka javne uprave

OGU Ljubljana, Adamičeva 6, Grosuplje

E-pošta: Milena.Nunic@gov.si